

Υπόθεση C-118/20

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

3 Μαρτίου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Verwaltungsgerichtshof (Αυστρία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

13 Φεβρουαρίου 2020

Αναιρεσείουσα:

JY

Αντίδικος κατ' αναίρεση δημόσια αρχή: Wiener Landesregierung

Verwaltungsgerichtshof

EU 2020/0001-1
(Ra
2018/01/0159)
13 Φεβρουαρίου 2020

Το Verwaltungsgerichtshof (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) [παραλειπόμενα], αφού εκδίκασε την αίτηση αναίρεσεως της J Y, κατοίκου W, κατά της αποφάσεως του Verwaltungsgericht Wien (διοικητικού πρωτοδικείου Βιέννης), της 23ης Ιανουαρίου 2018 [παραλειπόμενα], σχετικά με τη χορήγηση ιθαγένειας [αντίδικος κατ' αναίρεση δημόσια αρχή ενώπιον του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου: Wiener Landesregierung (Κυβέρνηση του ομόσπονδου κράτους της Βιέννης)], εξέδωσε την παρακάτω

Α π ό φ α σ η:

Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Δικαστήριο), δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, αίτηση προδικαστικής αποφάσεως με τα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Έχει το δίκαιο της Ένωσης την έννοια ότι η περίπτωση φυσικού προσώπου όπως η αναιρεσείουσα στη διαφορά της κύριας δίκης, το οποίο παραιτήθηκε από την ιθαγένεια κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, ως εκ τούτου, από την ιθαγένεια της Ένωσης, προκειμένου να αποκτήσει την ιθαγένεια άλλου

κράτους μέλους βάσει της διαβεβαίωσης ότι θα του χορηγηθεί η αιτούμενη ιθαγένεια του άλλου κράτους μέλους, και του οποίου η δυνατότητα επανακτήσεως της ιθαγένειας της Ένωσης αποκλείστηκε στη συνέχεια λόγω μεταγενέστερης ανακλήσεως της διαβεβαίωσης αυτής, εμπίπτει, εξ ορισμού και λόγω των συνεπειών της, στο δίκαιο αυτό, με συνέπεια να είναι υποχρεωτική η τήρηση του δικαίου της Ένωσης κατά την ανάκληση της ως άνω διαβεβαίωσης;

Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα 1:

2. Πρέπει οι αρμόδιες εθνικές αρχές και, ενδεχομένως, τα εθνικά δικαστήρια να εξακριβώνουν αν, στο πλαίσιο της αποφάσεως με την οποία ανακαλείται η διαβεβαίωση περί χορηγήσεως της ιθαγένειας κράτους μέλους, η ανάκληση της διαβεβαίωσης η οποία αποκλείει τη δυνατότητα επανακτήσεως της ιθαγένειας της Ένωσης συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας υπό το πρίσμα του δικαίου της Ένωσης, λαμβανομένων υπόψη των συνεπειών της για την κατάσταση του ενδιαφερομένου;» [σελ. 2 του πρωτοτύπου]

Σκεπτικό:

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία της κύριας δίκης

- 1 Η J Y (στο εξής: αναιρεσείουσα) αιτήθηκε με έγγραφο της 15ης Δεκεμβρίου 2008 να της χορηγηθεί η αυστριακή ιθαγένεια. Κατά την ημερομηνία αυτή είχε την ιθαγένεια της Δημοκρατίας της Εσθονίας και, ως εκ τούτου, ήταν πολίτης της Ένωσης.
- 2 Με απόφαση της Niederösterreichische Landesregierung (Κυβερνήσεως του ομόσπονδου κράτους της Κάτω Αυστρίας) της 11ης Μαρτίου 2014, η αναιρεσείουσα έλαβε, σύμφωνα με το άρθρο 11a, παράγραφος 4, σημείο 2, σε συνδυασμό με τα άρθρα 20 και 39 του Staatsbürgerschaftsgesetz 1985 (νόμου περί ιθαγένειας του 1985, στο εξής: StbG), διαβεβαίωση χορηγήσεως της αυστριακής ιθαγένειας υπό τον όρο ότι θα αποδείκνυε εντός προθεσμίας δύο ετών ότι έχει απολέσει την ιθαγένεια του προηγούμενου κράτους καταγωγής της (Δημοκρατία της Εσθονίας).
- 3 Η αναιρεσείουσα, η οποία είχε εν τω μεταξύ μεταφέρει την κύρια κατοικία της στη Βιέννη, προσκόμισε, εντός της διετούς προθεσμίας, βεβαίωση της Δημοκρατίας της Εσθονίας περί απώλειας της εσθονικής ιθαγένειας δυνάμει αποφάσεως της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της Εσθονίας της 27ης Αυγούστου 2015. Αφότου απώλεσε την εσθονική ιθαγένεια, αυτή κατέστη ανιθαγενής.
- 4 Με απόφαση της 6ης Ιουλίου 2017, η Wiener Landesregierung (δημόσια αρχή), που κατέστη εν τω μεταξύ αρμόδια, ανακάλεσε την απόφαση της Niederösterreichische Landesregierung της 11ης Μαρτίου 2014, σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 2, του StbG, και απέρριψε το αίτημα χορηγήσεως της

αυστριακής ιθαγένειας της αναιρεσεύουσας σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 1, σημείο 6, του StbG.

- 5 Βάσει του σκεπτικού της αποφάσεως της δημόσιας αρχής, η αναιρεσεύουσα δεν πληρούσε πλέον την προϋπόθεση του άρθρου 10, παράγραφος 1, σημείο 6, του StbG περί χορηγήσεως της ιθαγένειας λόγω δύο σοβαρών διοικητικών παραβάσεων που διέπραξε μετά τη λήψη της διαβεβαιώσεως περί χορηγήσεως της αυστριακής ιθαγένειας, λαμβανομένων, επιπλέον, υπόψη οκτώ διοικητικών παραβάσεων που είχαν καταλογιστεί εις βάρος της πριν τη λήψη της διαβεβαιώσεως.
- 6 Η αναιρεσεύουσα άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Verwaltungsgericht Wien. **[σελ. 3 του πρωτοτύπου]**
- 7 Με την αναιρεσιβαλλόμενη ενώπιον του Verwaltungsgerichtshof απόφαση, το Verwaltungsgericht απέρριψε την προσφυγή ως αβάσιμη, και αποφάνθηκε ότι δεν χωρεί τακτική αναίρεση ενώπιον του Verwaltungsgerichtshof σύμφωνα με το άρθρο 133, παράγραφος 4, του αυστριακού Ομοσπονδιακού Συντάγματος (B - VG).
- 8 Κατ' ουσίαν, βάσει του σκεπτικού του Verwaltungsgericht, η διαβεβαίωση περί χορηγήσεως της αυστριακής ιθαγένειας πρέπει να ανακαλείται κατά το άρθρο 20, παράγραφος 2, του StbG, ακόμη και αν ο λόγος απορρίψεως συντρέχει μετά την προσκόμιση της αποδείξεως για την απώλεια της ιθαγένειας του προηγούμενου κράτους καταγωγής, όπως συμβαίνει, ειδικότερα, στην περίπτωση ελλείψεως της προϋποθέσεως χορηγήσεως της ιθαγένειας που προβλέπει το άρθρο 10, παράγραφος 1, σημείο 6, του StbG. Στο πλαίσιο της εξετάσεως αν πληρούται η εν λόγω προϋπόθεση χορηγήσεως της ιθαγένειας, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η εν γένει συμπεριφορά του αιτούντος την ιθαγένεια, ιδίως οι διαπραχθείσες από αυτόν πράξεις για τις οποίες επιβάλλεται ποινική ή διοικητική κύρωση. Το κρίσιμο ζήτημα είναι αν οι επίμαχες παραβάσεις του δικαίου δικαιολογούν το συμπέρασμα ότι ο αιτών την ιθαγένεια θα παραβεί και στο μέλλον ουσιώδεις διατάξεις που έχουν θεσπιστεί για την προστασία από κινδύνους για τη ζωή, την υγεία, την ασφάλεια, τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, ή άλλα έννομα αγαθά που αναφέρονται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της ΕΣΔΑ.
- 9 Ήδη μετά τον χρόνο λήψεως της διαβεβαιώσεως ότι θα της χορηγηθεί η αυστριακή ιθαγένεια, η αναιρεσεύουσα καταδικάστηκε δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 134 και 36, σημείο e, του Kraftfahrzeuggesetz 1967 (αυστριακού νόμου περί αυτοκινήτων οχημάτων, στο εξής: KFG) λόγω παραλείψεως να τοποθετήσει πινακίδα τεχνικού ελέγχου επί του οχήματος σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, παραλείψεως που συνιστά παράβαση ικανή να επηρεάσει την εκτέλεση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων περί οδικής κυκλοφορίας κατά τρόπο που θέτει σε κίνδυνο τη δημόσια οδική ασφάλεια. Επιπλέον, οδηγούσε όχημα σε κατάσταση μέθης. Τούτο συνιστά ιδιαιτέρως επικίνδυνη συμπεριφορά για την ασφάλεια άλλων χρηστών του οδικού δικτύου και πρέπει να θεωρείται ως «σοβαρή παράβαση του νόμου». Αυτές οι δύο διοικητικές

παραβάσεις, σε συνδυασμό με τις οκτώ διοικητικές παραβάσεις που είχαν διαπραχθεί μεταξύ των ετών 2007 και 2013, καθιστούν πλέον δυσχερή την πρόβλεψη ότι θα επιδείξει ορθή συμπεριφορά στο μέλλον. Η μακρά διάρκεια παραμονής της αναιρεσείουσας στην Αυστρία καθώς και η επαγγελματική και προσωπική ένταξή της στην κοινωνία δεν αρκούν, δεδομένης της εν γένει συμπεριφοράς της, για να πραγματοποιηθεί θετική πρόβλεψη για το μέλλον [σελ. 4 του πρωτοτύπου], κατά την έννοια του άρθρου 10, παράγραφος 1, σημείο 6, του StbG.

Η απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Μαρτίου 2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104, δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, διότι κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως η αναιρεσείουσα ήταν ήδη ανιθαγενής και, συνεπώς, δεν ήταν πολίτης της Ένωσης.

Εν τέλει, η αναιρεσείουσα διέπραξε «σοβαρές πράξεις για τις οποίες επιβάλλεται ποινική ή διοικητική κύρωση» και, επομένως, η ανάκληση της διαβεβαιώσεως και η απόρριψη της αιτήσεώς της για χορήγηση ιθαγένειας είναι σύμφωνες με την αρχή της αναλογικότητας υπό το πρίσμα της Συμβάσεως για την εξάλειψη της ανιθαγένειας.

Επομένως, πληρούνται οι προϋποθέσεις ανακλήσεως της διαβεβαιώσεως ότι θα της χορηγηθεί η αυστριακή ιθαγένεια, σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 2, του StbG.

- 10 Η υπό κρίση αίτηση ανατρέσεως ενώπιον του Verwaltungsgerichtshof βάλλει κατά της ανωτέρω αποφάσεως. Η δημόσια αρχή δεν κατέθεσε υπόμνημα αντικρούσεως κατά την προδιαδικασία ενώπιον του Verwaltungsgerichtshof.

Οι κρίσιμες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης:

- 11 Η Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ορίζει μεταξύ άλλων:

«ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

[παραλείπόμενα]

Άρθρο 20

(πρώην άρθρο 17 της ΣΕΚ)

(1) Θεσπίζεται ιθαγένεια της Ένωσης. Πολίτης της Ένωσης είναι κάθε πρόσωπο που έχει την υπηκοότητα ενός κράτους μέλους. Η ιθαγένεια της Ένωσης προστίθεται και δεν αντικαθιστά την εθνική ιθαγένεια.

(2) Οι πολίτες της Ένωσης έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες. Έχουν μεταξύ άλλων:

α) το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών,

[παραλείπόμενα] [σελ. 5 του πρωτοτύπου]

γ) το δικαίωμα να απολαύουν στο έδαφος τρίτης χώρας, στην οποία δεν αντιπροσωπεύεται το κράτος μέλος την υπηκοότητα του οποίου έχουν, της διπλωματικής και προξενικής προστασίας κάθε κράτους μέλους, υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν και έναντι των υπηκόων του κράτους αυτού,

[παραλείπόμενα]».

Εφαρμοστές διατάξεις του εθνικού δικαίου

12 Ο αυστριακός νόμος περί ιθαγένειας του 1985 (BGBl. αριθ. 311), υπό την ισχύουσα κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως έκδοση [BGBl. I αριθ. 136/2013 (StbG)], ορίζει μεταξύ άλλων τα εξής:

«Χορήγηση ιθαγένειας

Άρθρο 10. (1) Με την επιφύλαξη αντίθετων διατάξεων στον παρόντα νόμο, επιτρέπεται η χορήγηση της ιθαγένειας μόνο στον αλλοδαπό που:

6. παρέχει τα εγγύα, σύμφωνα με την προηγούμενη συμπεριφορά του, ότι διάκειται θετικώς έναντι της Δημοκρατίας και δεν αποτελεί απειλή για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια ούτε θέτει σε κίνδυνο άλλα δημόσια συμφέροντα τα οποία απαριθμούνται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της ΕΣΔΑ.

[παραλείπόμενα]

(3) Η ιθαγένεια δεν χορηγείται σε αλλοδαπό που έχει ιθαγένεια τρίτου κράτους αν:

1. ο ενδιαφερόμενος παραλείπει να εκτελέσει τις απαιτούμενες ενέργειες προκειμένου να απολέσει την προηγούμενη ιθαγένεια, παρότι είναι εφικτές και εύλογες για εκείνον, ή

[παραλείπόμενα]

Άρθρο 20. (1) Αλλοδαπό πρόσωπο δύναται να λάβει, καταρχάς, διαβεβαίωση ότι θα του χορηγηθεί η ιθαγένεια σε περίπτωση που αποδείξει, εντός προθεσμίας δύο ετών, ότι απώλεσε την ιθαγένεια του προηγούμενου κράτους καταγωγής του, εφόσον:

1. δεν είναι ανιθαγενής,
2. [παραλειπόμενα] και [σελ. 6 του πρωτοτύπου]
3. η διαβεβαίωση του καθιστά δυνατόν ή θα μπορούσε να τον διευκολύνει να απολέσει την ιθαγένεια του προηγούμενου κράτους καταγωγής του.

(2) Η διαβεβαίωση ανακαλείται όταν ο αλλοδαπός, με την εξαίρεση του άρθρου 10, παράγραφος 1, σημείο 7 [δεν είναι σχετικό εν προκειμένω], παύσει να πληροί έστω και μία από τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη χορήγηση της ιθαγένειας.

(3) Η ιθαγένεια, για την οποία δίδεται διαβεβαίωση χορηγήσεως, χορηγείται μόλις ο αλλοδαπός

1. απολέσει την ιθαγένεια του προηγούμενου κράτους καταγωγής του, ή
2. αποδείξει ότι δεν ήταν εφικτό ή εύλογο για εκείνον να πραγματοποιήσει τις απαιτούμενες ενέργειες προκειμένου να απολέσει την προηγούμενη ιθαγένεια.

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]»

Αιτιολόγηση της υποβολής αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως:

- 13 Το Verwaltungsgerichtshof είναι δικαστήριο του οποίου οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα του εσωτερικού δικαίου κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ.
- 14 Το Verwaltungsgerichtshof εκτιμά ότι, για την έκδοση της αποφάσεώς του επί της αιτήσεως αναιρέσεως της οποίας έχει επιληφθεί, ανακύπτουν τα υποβαλλόμενα με την παρούσα αίτηση προδικαστικής αποφάσεως ζητήματα ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης, τα οποία εξετάζονται λεπτομερέστερα στη συνέχεια.

Επεξηγήσεις επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Εισαγωγική παρατήρηση:

- 15 Το δίκαιο της αυστριακής ιθαγένειας στηρίζεται, μεταξύ άλλων, στη δικαιολογική προσέγγιση της αποφυγής, στο μέτρο του δυνατού, της πολλαπλής ιθαγένειας. Η επίτευξη του σκοπού αυτού εξυπηρετείται, για παράδειγμα, με τη διάταξη του άρθρου 10, παράγραφος 3, σημείο 1, του StbG, κατά την οποία αλλοδαπός που έχει [σελ. 7 του πρωτοτύπου] αλλοδαπή ιθαγένεια δεν δύναται να αποκτήσει την αυστριακή ιθαγένεια αν παραλείπει να εκτελέσει τις

απαιτούμενες ενέργειες προκειμένου να απολέσει την προηγούμενη ιθαγένεια, παρότι αυτές είναι εφικτές και εύλογες για εκείνον. Διάφορες αλλοδαπές έννομες τάξεις δεν επιτρέπουν την απώλεια της ιθαγένειας, προκειμένου να αποφευχθούν οι περιπτώσεις ανιθαγένειας. Επιπλέον, δεν απαιτούν να έχει ήδη αποκτηθεί η άλλη (εν προκειμένω: η αυστριακή) ιθαγένεια, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις αρκούνται στην ύπαρξη διαβεβαίωσης χορηγήσεως της ιθαγένειας. Για να είναι δυνατή η απώλεια της ιθαγένειας στις περιπτώσεις αυτές, ο StbG παρέχει, με το άρθρο 20, τη δυνατότητα παροχής διαβεβαίωσης ότι θα χορηγηθεί η ιθαγένεια [παραλειπόμενα].

- 16 Η υπό κρίση υπόθεση χαρακτηρίζεται από την ιδιαιτερότητα, αφενός, ότι η αναιρεσείουσα παραιτήθηκε από την εσθονική ιθαγένειά της και, ως εκ τούτου, και από την ιθαγένεια της Ένωσης μετά τη διαβεβαίωση περί χορηγήσεως της αυστριακής ιθαγένειας και, αφετέρου, ότι αυτή η διαβεβαίωση ανεκλήθη εκ των υστέρων.
- 17 Η διαβεβαίωση χορηγήσεως της ιθαγένειας σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 1, του StbG προϋποθέτει, πέραν της απώλειας της προηγούμενης ιθαγένειας εντός δύο ετών, ότι ο αλλοδαπός πληροί όλες τις προϋποθέσεις χορηγήσεώς της. Επομένως, η εν λόγω διαβεβαίωση θεμελιώνει απλώς δικαίωμα χορηγήσεως της ιθαγένειας υπό την αίρεση ότι θα αποδειχθεί η απώλεια της ιθαγένειας του τρίτου κράτους [παραλειπόμενα]. Όμως, ανεξαρτήτως του εν λόγω υπό αίρεση τελούντος δικαιώματος χορηγήσεως ιθαγένειας, η διαβεβαίωση χορηγήσεως της ιθαγένειας πρέπει να ανακαλείται, σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 2, του StbG, όταν ο αλλοδαπός παύσει να πληροί έστω και μία από τις προϋποθέσεις [παραλειπόμενα] που απαιτούνται για τη χορήγηση της ιθαγένειας.
- 18 Κατά το άρθρο 10, παράγραφος 1, σημείο 6, του StbG, πρέπει, κατά πάγια νομολογία του Verwaltungsgerichtshof, να λαμβάνεται υπόψη η εν γένει συμπεριφορά του αιτούντος την ιθαγένεια και, ιδίως, οι διαπραχθείσες από αυτόν πράξεις για τις οποίες επιβάλλεται ποινική ή διοικητική κύρωση. Το κρίσιμο ζήτημα είναι αν οι πράξεις αυτές αποτελούν παραβάσεις του δικαίου που δικαιολογούν το συμπέρασμα [σελ. 8 του πρωτοτύπου] ότι ο αιτών την ιθαγένεια θα παραβεί και στο μέλλον ουσιώδεις διατάξεις που έχουν θεσπιστεί για την προστασία από κινδύνους για τη ζωή, την υγεία, την ασφάλεια, τη δημόσια ασφάλεια και τάξη, ή άλλα έννομα αγαθά που αναφέρονται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της ΕΣΔΑ. Η φύση, η σοβαρότητα και η συχνότητα τέτοιων παραβάσεων εκφράζουν την, εν πάση περιπτώσει αρνητική, στάση του ενδιαφερόμενου έναντι των νόμων που αποσκοπούν στην αποφυγή των εν λόγω κινδύνων [παραλειπόμενα].
- 19 [παραλειπόμενα] [Παρατηρήσεις επί της νομολογίας του αυστριακού Verfassungsgerichtshof]
- 20 Η παράλειψη τοποθέτησε πινακίδας τεχνικού ελέγχου επί του οχήματος σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία συνιστά αφ' εαυτής σοβαρή παράβαση των

κανόνων προστασίας που διασφαλίζουν την τάξη και την ασφάλεια της κυκλοφορίας, ικανή να παρακωλύσει την εκτέλεση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων περί οδικής κυκλοφορίας, κατά τρόπο που θέτει σε κίνδυνο τη δημόσια οδική ασφάλεια [παραλειπόμενα].

- 21 Ομοίως, κατά τη νομολογία του Verwaltungsgerichtshof, η οδήγηση οχήματος σε κατάσταση μέθης συνιστά τόσο σοβαρή παράβαση των κανόνων προστασίας της δημόσιας τάξεως και της οδικής ασφάλειας, ώστε αρκεί αφ' εαυτής για να θεωρηθεί ότι δεν πληρούνται η προϋπόθεση χορηγήσεως της ιθαγένειας που προβλέπει το άρθρο 10, παράγραφος 1, σημείο 6, του StbG, ο δε βαθμός της μέθης δεν έχει καθοριστική σημασία [παραλειπόμενα]. **[σελ. 9 του πρωτοτύπου]**
- 22 Η εκτίμηση περί της προβλέψεως επικινδυνότητας στην οποία προέβη το διοικητικό δικαστήριο, ιδίως δε υπό το πρίσμα των διοικητικών παραβάσεων που διέπραξε, εν προκειμένω, η αναιρεσείουσα μετά τη λήψη της διαβεβαιώσεως περί χορηγήσεως ιθαγένειας, καθώς και των διοικητικών παραβάσεων που είχε ήδη διαπράξει στο παρελθόν, δεν ενέχει πλημμέλεια. Συναφώς, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η χορήγηση της ιθαγένειας θα πρέπει να συνιστά την ολοκλήρωση ενός κύκλου (επιτυχούς) εντάξεως του αλλοδαπού στην Αυστρία. Η αίτηση αναιρέσεως της αναιρεσείουσας δεν κατέστησε δυνατό να τεκμηριωθεί οποιαδήποτε πλημμέλεια της εκτιμήσεως του δικαστηρίου όσον αφορά τη συγκεκριμένη περίπτωση. Επομένως, βάσει του εθνικού δικαίου, δεν είναι δυνατό να αμφισβητηθεί ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις ανακλήσεως της διαβεβαιώσεως χορηγήσεως της ιθαγένειας και ότι το αίτημα για χορήγηση της αυστριακής ιθαγένειας σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 1, σημείο 6, του StbG έπρεπε να απορριφθεί.

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 23 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει συνοπτικά τη νομική άποψη ότι η ανάκληση της διαβεβαιώσεως περί χορηγήσεως της αυστριακής ιθαγένειας μετά την εκ μέρους της προσκόμιση αποδείξεως ότι απωλέσθηκε η προηγούμενη ιθαγένεια, σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 2, του StbG, εμπίπτει, ως εκ της φύσεως και των συνεπειών της, στο δίκαιο της Ένωσης, διότι αποκλείει το υπό αίρεση δικαίωμα επανακτήσεως της ιθαγένειας της Ένωσης. Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Μαρτίου 2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104, η εν λόγω απόφαση ανακλήσεως πρέπει να εξετάζει αν οι συνέπειες της συνακόλουθης απώλειας του υπό αίρεση δικαιώματος επανακτήσεως της ιθαγένειας της Ένωσης συνάδουν με την αρχή της αναλογικότητας. Η εν λόγω υποχρέωση δεν τηρήθηκε ούτε από τη δημόσια αρχή ούτε από το Verwaltungsgericht.
- 24 Αντιθέτως, το Verwaltungsgericht απέκλεισε τη δυνατότητα εφαρμογής της αποφάσεως του Δικαστηρίου στην υπόθεση Rottmann, C-135/08, για τον λόγο ότι η απόφαση αυτή είχε ως αντικείμενο την απώλεια της ιθαγένειας της Ένωσης, ενώ η αναιρεσείουσα δεν ήταν πλέον πολίτης της Ένωσης κατά τον χρόνο

εκδόσεως της αποφάσεως με την οποία ανακλήθηκε η διαβεβαίωση περί χορηγήσεως της ιθαγένειας. **10 του πρωτοτύπου]**

- 25 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, «ο καθορισμός των προϋποθέσεων κτήσης και απώλειας της ιθαγένειας εμπίπτει, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, στην αρμοδιότητα κάθε κράτους μέλους». Το γεγονός ότι «ένας τομέας εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών» δεν σημαίνει, εντούτοις, ότι «οι σχετικοί κανόνες της εθνικής νομοθεσίας δεν πρέπει, στις περιπτώσεις οι οποίες εμπίπτουν στο δίκαιο της Ένωσης, να συνάδουν προς το δίκαιο αυτό» (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Μαρτίου 2019, Tjebbes κ.λπ., C-221/17, EU:C:2019:189, σκέψη 30, με παραπομπή στην απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Μαρτίου 2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104, σκέψεις 39 και 41, με περαιτέρω νομολογιακές παραπομπές).
- 26 Βάσει δε του άρθρου 20 ΣΛΕΕ, κάθε πρόσωπο που έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους καθίσταται πολίτης της Ένωσης, ιδιότητα η οποία κατά πάγια νομολογία [του Δικαστηρίου] προορίζεται να αποτελέσει τη θεμελιώδη ιδιότητα των υπηκόων των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, «η περίπτωση πολιτών της Ένωσης οι οποίοι [...] έχουν την ιθαγένεια ενός μόνον κράτους μέλους και οι οποίοι, με την απώλεια της ιθαγένειας αυτής, έρχονται αντιμέτωποι με την απώλεια της ιδιότητας την οποία απονέμει το άρθρο 20 ΣΛΕΕ και των συνακόλουθων δικαιωμάτων, εμπίπτει, λόγω της φύσεως και των συνεπειών της, στο δίκαιο της Ένωσης. Επομένως, τα κράτη μέλη οφείλουν, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους στον τομέα της ιθαγένειας, να τηρούν το δίκαιο της Ένωσης» (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Μαρτίου 2019, Tjebbes κ.λπ., C-221/17, EU:C:2019:189, σκέψεις 31 και 32, με παραπομπή στην απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Μαρτίου 2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104, σκέψη 42 και 45, με περαιτέρω νομολογιακές παραπομπές).
- 27 Το Δικαστήριο επιβεβαίωσε τα ανωτέρω ως προς την απώλεια της ιθαγένειας της Ένωσης, και ειδικότερα της κατόπιν πολιτογραφήσεως κτηθείσας ιθαγένειας κράτους μέλους, που απωλέσθηκε δυνάμει αποφάσεως ανακλήσεως της πολιτογραφήσεως (ανάκληση) (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Μαρτίου 2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104) καθώς και ως προς την περίπτωση αυτοδίκαιης απώλειας της ιθαγένειας κράτους μέλους (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Μαρτίου 2019, Tjebbes κ.λπ., C-221/17, EU:C:2019:189) από πρόσωπα που δεν έχουν συγχρόνως την ιθαγένεια άλλου κράτους μέλους. Σύμφωνα με την εν λόγω νομολογία του Δικαστηρίου, το άρθρο 20 ΣΛΕΕ δεν αντίκειται στην απώλεια της ιθαγένειας κράτους μέλους μέσω ανακλήσεως της πολιτογραφήσεως, αν αυτή αποκτήθηκε με απάτη, ή δυνάμει **[σελ. 11 του πρωτοτύπου]** της νομοθεσίας του εν λόγω κράτους μέλους, εφόσον εξετάστηκε από τις εθνικές αρχές, ενδεχομένως και από τα εθνικά δικαστήρια, αν οι συνέπειες που έχει η απώλεια στην κατάσταση των ενδιαφερομένων και, ενδεχομένως, των μελών των οικογενειών τους, συνάδουν με την αρχή της αναλογικότητας από άποψης του δικαίου της Ένωσης.

- 28 Εν προκειμένω, μετά την υποβολή της αιτήσεως της αναιρεσείουσας να της χορηγηθεί η αυστριακή ιθαγένεια, η δημόσια αρχή διαβεβαίωσε ότι θα της χορηγηθεί η ιθαγένεια αυτή σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 1, του StbG, εφόσον αποδείκνυε εντός προθεσμίας δύο ετών ότι έχει απολέσει την εσθονική ιθαγένεια.
- 29 Με την εν λόγω διαβεβαίωση, η αναιρεσείουσα απέκτησε απλώς δικαίωμα χορηγήσεως της ιθαγένειας υπό την αίρεση της εμπρόθεσμης προσκομίσεως της αποδείξεως ότι απώλεσε την εσθονική ιθαγένεια.
- 30 Βάσει της εν λόγω διαβεβαίωσης, η αναιρεσείουσα, η οποία δεν είχε ιθαγένεια κανενός άλλου κράτους μέλους, απώλεσε αυτοβούλως την εσθονική ιθαγένεια. Επομένως, παραιτήθηκε αυτοβούλως από την ιθαγένεια της Ένωσης, προκειμένου να αποκτήσει την αυστριακή ιθαγένεια και, συνακόλουθα, (να επανακτήσει) την ιθαγένεια της Ένωσης, σύμφωνα με τη διαβεβαίωση που έλαβε από τη δημόσια αρχή μετά την προσκόμιση της αποδείξεως ότι απώλεσε την προηγούμενη ιθαγένεια.
- 31 [παραλειπόμενα] [περιττό απόσπασμα]
- 32 Καθοριστική για την εκ μέρους του Verwaltungsgerichtshof εξέταση της απόφασης ενός Verwaltungsgericht είναι πάντοτε η πραγματική και νομική κατάσταση που υφίστατο κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως [παραλειπόμενα] [σελ. 12 του πρωτοτύπου]. Ως εκ τούτου, το Verwaltungsgerichtshof στηρίζεται στην παραδοχή ότι η αναιρεσείουσα δεν ήταν πολίτης της Ένωσης κατά τον κρίσιμο χρόνο της ανακλήσεως της διαβεβαίωσης.
- 33 Η ιδιαιτερότητα της διαδικασίας έγκειται, επομένως, στο γεγονός ότι η αναιρεσείουσα δεν ήταν πλέον πολίτης της Ένωσης κατά τον χρόνο της ανακλήσεως της διαβεβαίωσης. Κατά συνέπεια, αντιθέτως προς την προπαρατεθείσα νομολογία του Δικαστηρίου στις υποθέσεις Rottmann, C-135/08, και Tjebbes κ.λπ., C-221/17, η επίμαχη απόφαση δεν συνδέεται με απώλεια της ιθαγένειας της Ένωσης. Αντιθέτως, η αναιρεσείουσα απώλεσε, κατόπιν ανακλήσεως της διαβεβαίωσης σε συνδυασμό με την απόρριψη της αιτήσεως χορηγήσεως της αυστριακής ιθαγένειας, το υπό αίρεση δικαίωμα επανακτήσεως της προηγουμένως κτηθείσας ιθαγένειας της Ένωσης.
- 34 Τίθεται το ζήτημα αν μια τέτοια κατάσταση εμπίπτει επίσης, ως εκ της φύσεως και των συνεπειών της, στο δίκαιο της Ένωσης και αν η δημόσια αρχή υποχρεούται να τηρεί το δίκαιο της Ένωσης στο πλαίσιο εκδόσεως τέτοιας αποφάσεως, μολονότι η αναιρεσείουσα δεν ήταν πλέον πολίτης της Ένωσης κατά τον κρίσιμο χρόνο της αποφάσεως περί ανακλήσεως της διαβεβαίωσης, και η επίμαχη απόφαση δεν συνεπάγεται την απώλεια της ιθαγένειας της Ένωσης αλλά τον αποκλεισμό του υπό αίρεση δικαιώματος επανακτήσεως της προηγουμένως κτηθείσας ιθαγένειας της Ένωσης.
- 35 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, για την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, είναι ουσιώδες οι πολίτες της Ένωσης να «έρχονται αντιμέτωποι με την απώλεια της

ιδιότητας την οποία απονέμει το άρθρο 20 ΣΛΕΕ και των συνακόλουθων δικαιωμάτων» (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Μαρτίου 2019, Tjebbes κ.λπ., C-221/17, EU:C:2019:189, σκέψη 32). Όπως συνόψισε ο γενικός εισαγγελέας στην υπόθεση Tjebbes κ.λπ., επρόκειτο για «κατάσταση ικανή να οδηγήσει στην απώλεια της ιδιότητας αυτής» ήτοι την απώλεια της ιθαγένειας της Ένωσης (βλ. προτάσεις της 12ης Ιουλίου 2018, Tjebbes κ.λπ., C-221/17, σημεία 28 και 44). Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, «η ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης τείνει να αποτελέσει τη θεμελιώδη ιδιότητα των υπηκόων των κρατών μελών» (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Ιουνίου 2019, TopFit και Biffi, C-22/18, ECLI:EU:C:2019:497, σκέψη 28). **[σελ. 13 του πρωτοτύπου]**

- 36 Το Δικαστήριο επισήμανε τα εξής: «Η επιφύλαξη που επιβάλλει την υποχρέωση τήρησης του δικαίου της Ένωσης δεν θίγει την αρχή του διεθνούς δικαίου που έχει αναγνωριστεί από το Δικαστήριο [...], κατά την οποία τα κράτη μέλη είναι αρμόδια να καθορίζουν τις προϋποθέσεις κτήσης και απώλειας της ιθαγένειας, αλλά θέτει την αρχή ότι, όταν πρόκειται για πολίτες της Ένωσης, η άσκηση της αρμοδιότητας αυτής υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο με γνώμονα το δίκαιο της Ένωσης, εφόσον αφορά τα δικαιώματα που απονέμει και προστατεύει η έννομη τάξη της Ένωσης, όπως συμβαίνει π.χ. στην περίπτωση έκδοσης απόφασης για την ανάκληση της πολιτογράφησης, όπως είναι η επίμαχη στην κύρια δίκη πράξη». (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Μαρτίου 2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104, σκέψη 48). Κατ' αυτόν τον τρόπο, το Δικαστήριο έχει επισημάνει ότι η τήρηση του δικαίου της Ένωσης επιβάλλεται μόνο «όταν πρόκειται για πολίτες της Ένωσης».
- 37 [παραλειπόμενα] [περιτό] Κατά τον κρίσιμο χρόνο της εκδόσεως της αποφάσεως περί ανακλήσεως της διαβιβασίσεως, η αναιρεσείουσα δεν ήταν πλέον υπήκοος κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, επομένως, ούτε και πολίτης της Ένωσης. Τούτο συνηγορεί, κατά το Verwaltungsgerichtshof, υπέρ της απόψεως ότι η υπό κρίση περίπτωση δεν εμπίπτει στο δίκαιο της Ένωσης, όπως αποφάνθηκε, εν προκειμένω, το Verwaltungsgericht.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

- 38 Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως του Δικαστηρίου στο πρώτο ερώτημα, τίθεται περαιτέρω για το Verwaltungsgerichtshof το ερώτημα αν αυτό σημαίνει ότι, κατά την έκδοση σχετικής αποφάσεως, οι αρμόδιες εθνικές αρχές και τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια οφείλουν να εξετάζουν, υπό το πρίσμα της νομολογίας του Δικαστηρίου, αν η ανάκληση της διαβιβασίσεως η οποία παρακωλύει την ανάκτηση της ιθαγένειας της Ένωσης συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης, λαμβανομένων υπόψη των συνεπειών της επί της καταστάσεως του ενδιαφερόμενου προσώπου.
- 39 Όσον αφορά την απώλεια της ιθαγένειας κράτους μέλους που συνεπάγεται απώλεια της ιδιότητας του πολίτη της Ένωσης, το Δικαστήριο απαιτεί, κατά τη **[σελ. 14 του πρωτοτύπου]** νομολογία του (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της

2ας Μαρτίου 2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104 και της 12ης Μαρτίου 2019, Tjebbes κ.λπ., C-221/17, EU:C:2019:189) να διενεργείται έλεγχος αναλογικότητας. Η ως άνω εξέταση προϋποθέτει εκτίμηση της ατομικής καταστάσεως του ενδιαφερομένου καθώς και της οικογένειάς του, προκειμένου να προσδιορισθεί αν η απώλεια της ιθαγένειας έχει συνέπειες που επηρεάζουν δυσανάλογα, σε σχέση με τον σκοπό που επιδιώκει ο εθνικός νομοθέτης, τη φυσιολογική εξέλιξη της οικογενειακής και επαγγελματικής του ζωής, από τη σκοπιά του δικαίου της Ένωσης. Οι συνέπειες αυτές δεν είναι δυνατόν να είναι υποθετικές ή ενδεχόμενες (απόφαση Tjebbes κ.λπ., C-221/17, EU:C:2019:189, σκέψη 44).

- 40 Επομένως, στον βαθμό που, ακόμη και σε περίπτωση αποφάσεως όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, το Δικαστήριο επιβάλλει στις εθνικές αρχές και στα εθνικά δικαστήρια την υποχρέωση τηρήσεως του δικαίου της Ένωσης, είναι εύλογο το Verwaltungsgerichtshof να απαιτεί έλεγχο αναλογικότητας υπό το πρίσμα του δικαίου της Ένωσης, όπως περιγράφηκε ανωτέρω.
- 41 Στο πλαίσιο αυτό, το Verwaltungsgerichtshof έχει αμφιβολίες κατά πόσον πρέπει να θεωρηθεί ότι, για την εξέταση της αναλογικότητας από πλευράς δικαίου της Ένωσης, κρίσιμο είναι αποκλειστικά και μόνον το γεγονός ότι φυσικό πρόσωπο παραιτήθηκε από την ιθαγένεια της Ένωσης και, ως εκ τούτου, αποξενώθηκε από «την ιδιαίτερη σχέση αλληλεγγύης και πίστεως που υπάρχει μεταξύ του ίδιου [του κράτους μέλους] και των υπηκόων του [καθώς και από] την αμοιβαιότητα δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που αποτελούν το θεμέλιο του δεσμού της ιθαγένειας» (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Μαρτίου 2019, Tjebbes κ.λπ., EU:C:2019:189, σκέψη 33).

Εφαρμογή στην παρούσα διαδικασία

- 42 [παραλειπόμενα] [περιττό]
- 43 Είναι όντως αληθές ότι το Verwaltungsgericht εξέτασε κατά πόσον η απόφαση ανακλήσεως τηρεί την αρχή της αναλογικότητας όσον αφορά την επακόλουθη συνέπεια της ανιθαγένειας, στηριζόμενο στη [σελ. 15 του πρωτοτύπου] Σύμβαση για την εξάλειψη της ανιθαγένειας, και δέχτηκε ότι τηρείται η αρχή αυτή δεδομένων των παραβάσεων που διέπραξε η αναιρεσείουσα. Εντούτοις, το Verwaltungsgericht δεν έλεγξε κατά πόσον είναι σύμφωνες με την αρχή της αναλογικότητας υπό το πρίσμα του δικαίου της Ένωσης οι συνέπειες της ανακλήσεως της διαβεβαιώσεως για την κατάσταση της ενδιαφερομένης και, ενδεχομένως, των μελών της οικογένειάς της, καθόσον αποκλείστηκε η δυνατότητα εφαρμογής της προαναφερθείσας νομολογίας του Δικαστηρίου.
- 44 Επομένως, η απάντηση επί των προδικαστικών ερωτημάτων είναι νομικώς κρίσιμη για την επίλυση της ενώπιον του Verwaltungsgerichtshof εκκρεμούς διαδικασίας αναιρέσεως.

Συμπέρασμα

- 45 Δεδομένου ότι η εφαρμογή και η ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης δεν είναι τόσο προφανείς ώστε να μην παραμένει περιθώριο εύλογων αμφιβολιών (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Οκτωβρίου 1982, Srl C.I.L.F.I.T. κ.λπ., C-283/81, EU:C:1982:335), υποβάλλονται, δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, τα αρχικώς διατυπωθέντα προδικαστικά ερωτήματα.

Βιέννη, 13 Φεβρουαρίου 2020

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ